

[Minister Hans Sølvhøj.]

her i landet, men de er meget begrænsede; de er nemlig begrænset til tilfælde, hvor vedkommende er på vej til eller fra sin diplomatiske post, og omfatter kun ukrænkelighed og andre immuniteter, der måtte være nødvendige i denne meget begrænsede forbindelse. Bortset herfra har den herboende delegat ikke krav på og nyder ej heller diplomatiske rettigheder i Danmark.

Poul Dam: Jeg takker ministeren for svaret, som bekræfter for mig, hvad jeg mente at vide i forvejen, men hvad det forekom mig nyttigt at få fastslået fra denne talerstol, at den apotolske delegat altså ikke med rette kan betragtes som pavestolens gesandt i Danmark eller de andre skandinaviske lande bortset fra Finland, hvor han er pronuntius, at han altså er en fuldstændig privat mand i Danmark, hvis opgaver udelukkende er af kirkelig karakter.

Hans skrivelse til de katolske gejstlige i Skandinavien, som jeg skal undlade at citere, da den er skrevet på tysk, har altså kun karakter af en intern katolsk skrivelse, og det må blive et virkelig lokalt og indre katolsk anliggende, hvorledes man skal bedømme den.

Men jeg vil dog gerne benytte lejligheden til at fastslå to ting: at enhver privat mand, også en udlænding, har ret til at udtale sig om politiske anliggender her i landet, og at jeg altid bliver meget bekymret, hver gang jeg er ude for udtalelser, som synes at få folk til at undlade at tage politisk standpunkt eller synes at afholde folk fra at give offentligt udtryk for det politiske standpunkt, de har. Hverken arbejdsgivere, organisationsledere eller andre bør på denne måde gribe ind i den demokratiske meningsdannelse. Det er et vigtigt grundlag for vort samfund, at alle har en mening, og at alle har ret til at udtrykke den, og det kunne være, at der også var grund til at værne om de katolske præsters ret til at have en politisk mening i det danske demokrati.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Af *Rosing* til ministeren for Grønland:

„Finder ministeren, at det er i overensstemmelse med bestemmelsen om hem-

melig afstemning, at man i Grønland ved valg med sin personlige håndskrift skal skrive kandidaternes navne på stemmesedlen? Og i benægtende fald bedes ministeren oplyse, hvilke foranstaltninger han vil søge iværksat til ændring af dette forhold.“

Rosing: En eventuel ændring af det nuværende afstemningssystem under kommune-, landsråds- og folketingsvalg, nemlig at skrive kandidatens navn eller kandidaternes navne, har været overvejet flere gange i Grønland, sidste gang under landsrådsmøderne i 1961 og 1963.

I 1961 drøftedes forslag om indførelse af et afkrydsningssystem, og der var i landsrådet enighed om at bede ministeriet om at undersøge muligheden af et afkrydsningssystem, som er sikkert. Året efter svarede ministeriet, at spørgsmålet formentlig foreløbig burde bero på en eventuel almindelig revision af de gældende valgregler, når G 60 har afsluttet sit arbejde, som der står.

I 1963 efter udvalgsbehandlingen og drøftelsen af spørgsmålet foreslog landsrådet et andet system, et bogstavsystem, som jeg på grund af tiden desværre ikke kan komme nærmere ind på.

Så vidt mig bekendt er ministeriet siden da ikke kommet med et forslag herom, selv om landsrådet i 1963 bl. a. indstillede, at man inden afholdelsen af de næste ordinære valg til Grønlands landsråd og de grønlandske kommunalbestyrelser i 1967, altså om en uges tid, skulle søge gennemført et forenklet afstemningssystem, og selv om valglovene er ændret et par gange siden dengang.

Den egentlige begrundelse for det stillede spørgsmål udtrykkes klarest i den udtalelse, forslagsstilleren i 1961 kom frem med i landsrådet. Jeg citerer lidt af den. Han sagde bl. a.:

„... med det nuværende system, hvorefter vælgerne skriver navnet på den kandidat, de vil afgive deres stemme på, er det ikke muligt at overholde valglovens bestemmelser om hemmelig stemmeafgivning, idet medlemmer af valgbestyrelserne som regel kender mange af vælgernes håndskrifter ... Dette forhold er ikke betryggende for vælgerne ...“.